

Załącznik do uchwały nr 172/99/VI/2020
Zarządu Województwa Śląskiego
z dnia 29 stycznia 2020 r.

UZASADNIENIE

odwołania Pani Alicji Knast ze stanowiska dyrektora Muzeum Śląskiego w Katowicach

Podstawą odwołania Pani Alicji Knast ze stanowiska dyrektora Muzeum Śląskiego w Katowicach jest art. 15 ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r. poz. 1983 z późniejszymi zmianami), z powodu naruszenia następujących przepisów prawa w związku z zajmowanym stanowiskiem:

I. Naruszenie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), tj.:

1) art. 34 poprzez niepodanie do publicznej wiadomości:

- stawek opłat za wynajmowane powierzchnie zawartych w wydanych przez Dyrektora Muzeum zarządzeniach wewnętrznych,
 - kryteriów stosowania odstępstw od bazowych cenników najmu powierzchni,
- tj. informacji dotyczących zasad odpłatności za świadczone usługi, o których mowa w ust. 1 pkt 5 lit c powołanego przepisu.

Jak wynika z ustaleń kontroli, przeprowadzonej na próbie 34 umów odpłatnego najmu powierzchni o charakterze komercyjnym, Muzeum zastosowało w odniesieniu do 22 umów zawartych w okresie 30.01.2018 r. do 6.05.2019 r. ceny najmu odbiegające od 22 % do 82 % od bazowego cennika na łączną kwotę 285 670,00 zł. W przypadku 6 umów zastosowano dodatkowe świadczenia dla najemców na łączną kwotę 18 978,00 zł w formie udostępnienia zwiedzania ekspozycji Muzeum nieodpłatnie lub po cenie preferencyjnej.

Stosując w zawartych umowach opłaty za przedmiot najmu odbiegające od stawek wyrażonych w cennikach, jak również zawierając w cenie najmu dodatkowe usługi w cenach preferencyjnych, Muzeum nie określiło w formie wewnętrznych regulacji ustalonych zasad oraz kryteriów udzielania przedmiotowych ulg i preferencji.

W treści obowiązującego w okresie objętym kontrolą *Regulaminu najmu przestrzeni w Muzeum Śląskim w Katowicach* wprowadzonego *Zarządzeniem nr 4/2017 Dyrektora Muzeum Śląskiego w Katowicach z dnia 17.02.2017 r.*, zwanego dalej *Regulaminem*, opublikowanego na stronie internetowej Muzeum, którego wprowadzenie winno służyć przejrzystości zasad wynajmu pomieszczeń, nie określono kryteriów oraz warunków stosowania odstępstw od cen najmu zawartych w cennikach bazowych.

Ponadto do publicznej wiadomości nie podano treści cenników bazowych zawartych w zarządzeniach wewnętrznych Dyrektora Muzeum: nr 23/2017 z dnia 19.09.2017 r., nr 39/2018 z dnia 27.08.2018 r., w oparciu o które, zgodnie z §5 ust.1 Regulaminu, ustalany jest czynsz najmu.

2) art. 42 ust. 5 poprzez nienaliczenie kar umownych z tytułu nieprzedstawienia przez wykonawcę oryginału lub uwierzytelnionej kopii polisy odpowiedzialności cywilnej wraz z dowodem jej opłacenia, zgodnie z wymaganiami umownymi, na cały okres realizacji danej umowy.

3) art. 44 ust. 3 pkt 3 poprzez dokonanie wydatku w wysokości wyższej niż wynikająca z wcześniej zaciągniętego zobowiązania. Powyższe dotyczyło:

a) pokrycia przez Muzeum wynagrodzenia wykonawcy w wysokości 700 zł brutto wraz z kosztami noclegu na kwotę 160,00 zł (FV 48172/H3377 z dnia 19.09.2018 r.) oraz kosztami poniesionymi tytułem refundacji kosztów podróży prelegenta w wysokości 197,00 zł (KW/KASA/2018/08/052 z

dnia 31.08.2018 r.), co było niezgodne z zapisami zawartej umowy o dzieło nr 644/18 z dnia 10.06.2018 r.

Jak wynika z zapisów przedmiotowej umowy wynagrodzenie wykonawcy ustalono na kwotę 700,00 zł brutto i stosownie do zapisu §6 ust. 2 stanowiło ono „maksymalne wynagrodzenie należne Wykonawcy za realizację Umowy składających się na określone w niniejszej umowie dzieło oraz obejmuje zwrot wszelkich kosztów poniesionych przez Wykonawcę”. Wynagrodzenie to zgodnie z §6 ust. 3 „(...) wyczerpuje wszelkie należności Wykonawcy z tytułu Umowy (...)”. Dodatkowo w §8 ust. 1 niniejszej umowy wskazano, iż „wszelkie zmiany i uzupełnienia niniejszej umowy wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności”.

W trakcie kontroli nie przedłożono kontrolującemu aneksu, z którego wynikałby obowiązek Muzeum do pokrycia kosztów ponad określoną w umowie wartość 700,00 zł.

b) pokrycia przez Muzeum kwoty miesięcznego abonamentu za luty 2019 r. z tytułu pielęgnacji zielonych ścian w pełnej wysokości, tj. 1 500,00 zł netto, pomimo iż umowę zawarto w dniu 22.02.2019 r. i czynności objęte zakresem umowy wykonywane były tylko w okresie od 22.02.2019 r. do 28.02.2019 r., tj. w okresie krótszym niż miesięczny.

Protokoły odbioru w 2019 r. wystawiane były z następującą częstotliwością: 01.03.2019 r., 01.04.2019 r., 30.04.2019 r., 31.05.2019 r., 01.07.2019 r., 31.07.2019 r. Z analizy przedłożonych do kontroli protokołów odbioru wynika, że protokół odbioru datowany na dzień 01.03.2019 r. potwierdzał wykonanie usługi w okresie od 22.02.2019 r. do 28.02.2019 r. Na jego podstawie została wystawiona faktura nr FV 08/03/2019/AM z dnia 18.03.2019 r. opiewająca na kwotę 1 500,00 zł netto (1 620,00 zł brutto). Z przedstawionej oferty Wykonawcy, jak i zapisów zawartej z Wykonawcą umowy wynika, że wynagrodzenie wykonawcy ustalone jako ryczałtowe dotyczyło miało okresów miesięcznych. Zapis oferty wybranego w przedmiotowym postępowaniu wykonawcy wprost odnosi się do „wyceny miesięcznej pielęgnacji zielonych ścian”, określonej na 1 500,00 zł netto. Pozostałe faktury wystawiono na podstawie protokołów odbioru dokumentujących wykonanie prac w okresie pełnego miesiąca.

II. Naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.), tj.:

1) **art. 4 ust. 1** poprzez księgowanie operacji na koncie 280 „odpisy aktualizujące rozrachunki” niezgodnie z zasadami klasyfikacji zdarzeń na kontach syntetycznych opisanymi w obowiązującej Polityce rachunkowości. Powyższe dotyczyło zaksięgowania po stronie Wn na koncie 280 kwoty 29 947,13 zł, stanowiącej wg stanu na dzień 31.12.2018 r. należność od kontrahenta zasądzoną na rzecz Muzeum przez Sąd Rejonowy Katowice-Wschód I Wydział Cywilny w sprawie z powództwa Muzeum o zapłatę (sygn. akt IC 1106/17/JK) wyrokiem z dnia 25.01.2018 r., doręczonym w dniu 08.06.2018 r., pomimo iż kwota ta nie była wcześniej objęta odpisem aktualizującym, tj. nie odnotowano obrotów po stronie Ma na koncie 280.

Dokonanie księgowania po stronie Wn na koncie dotyczącym odpisów aktualizujących należności bez wcześniejszego zaksięgowania odpisu po stronie Ma nie znajduje uzasadnienia w przyjętej Polityce rachunkowości i w zasadach dotyczących tworzenia odpisów aktualizujących wynikających z ustawy o rachunkowości. W Zakładowym Planie Kont, stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia nr 16/2018 Dyrektora Muzeum Śląskiego w Katowicach z dnia 21 lutego 2018 r., obowiązującego od 01.01.2018 r., zawarto wykaz kont syntetycznych wraz z opisem zdarzeń podlegających księgowaniu na ww. kontach. Zgodnie z opisem do konta 280 „Odpisy aktualizujące rozrachunki” konto to służy do ewidencji odpisów aktualizujących wartość należności odpowiednio do stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty. Konto ma charakter konta korygującego, zmniejsza wartość rozrachunków do bilansu. (...) Na stronie Wn konta 280 księguje się przede wszystkim odpisane należności wobec jej nieściągalności, umorzenia lub przedawnienia. Na stronie Ma konta 280 księguje się odpisy aktualizujące wartość należności głównej oraz z tytułu odsetek, a także kosztów postępowania.

Jak wynika z § 4 ZPK jednostka obowiązana jest prowadzić rachunkowość zgodnie z planem kont i zasadami funkcjonowania poszczególnych kont.

2) **art. 20 ust. 1** poprzez brak ujęcia w ewidencji księgowej zasądzonych na rzecz Muzeum przez Sąd Rejonowy Katowice-Wschód wyrokiem z dnia 25.01.2018 r., doręczonym w dniu 08.06.2018 r., odsetek od wymagalnej należności oraz kosztów zastępstwa procesowego w okresie, w którym te zdarzenia wystąpiły.

Jak wynika z przedmiotowego wyroku (wyrok był zaopatrzony w klauzulę wykonalności) zasądzona kwota wyniosła 32 821,24 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 24 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty. Ponadto zasądzono na rzecz Muzeum 10 242,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Saldo konta 201-1-02166 (konto prowadzone dla rozrachunków z kontrahentem, na którym zaksięgowana była pierwotnie należność główna) wg stanu na dzień 31.12.2017 r. wynosiło 29 947,13 zł. Po doręczeniu wyroku w dniu 08.06.2018 r. Muzeum przeksięgowało kwotę pozostałą do zapłaty, tj. 29 947,13 zł z konta 201-1-02166 na konto 280 „Odpisy aktualizujące należności” po stronie „Wn” (PK/0003/06/2018 z dnia 08.06.2018 r.), przy czym nie dokonano księgowania zasądzonych kwot odsetek i zwrotu kosztów procesu.

III. Naruszenie § 2 ust. 2 pkt 21 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. poz. 1128) w związku z art. 91 ust. 2a ustawy Prawo zamówień publicznych poprzez brak wykazania w wykazie załączników do protokołu postępowania oświadczenia pracownika Muzeum dotyczącego określenia standardów jakościowych oraz kosztów cyklu życia w opisie przedmiotu zamówienia na dostawę i montaż przemysłowych osuszaczy (sprawa nr MŚ-ZP-WW-333-5/18),

IV. Brak należytego nadzoru nad mieniem jednostki w zakresie dysponowania elementami demontowanych wystaw czasowych zarówno tych przekazywanych do magazynu jak i tych przekazywanych do utylizacji, co należy uznać za brak należytego zarządzania nad mieniem Muzeum, naruszający w szczególności art. 17 oraz art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1983 z późn. zm.)

W wyniku zawartych umów na wykonanie i demontaż wystaw czasowych o numerach:

- 91/17 z dnia 22.02.2017 r. na kwotę 356 700,00 zł brutto,
- 852/17 z dnia 12.10.2017 r. na kwotę 196 800,00 zł brutto,
- 784/17 z dnia 28.09.2017 r. na kwotę 662 355,00 zł brutto,
- 127/2017 z dnia 13.03.2017 r. wraz z aneksami ma kwotę 647 785,75 zł brutto,
- 99/19 z dnia 01.02.2019 r. na kwotę 938 612,13 zł brutto,

wykonawcy zobowiązani byli m. in. do demontażu wystawy i zdeponowania wybranych przez zamawiającego elementów we wskazanym magazynie Muzeum, w sposób umożliwiający ponowny montaż. Wszelkie pozostałe elementy wystawy wykonawca miał usunąć z siedziby zamawiającego i zutylizować w sposób zgodny z przepisami prawa, na własny koszt.

W przypadku umowy nr 91/17 z dnia 22.02.2017 r. całość wykonanych elementów wystawy została zutylizowana, co wynika ze złożonych wyjaśnień, przy czym brak jest jakichkolwiek dokumentów potwierdzających ten fakt.

W przypadku pozostałych umów część elementów wystaw została zdeponowana w magazynach Muzeum, a pozostałe elementy przekazano do utylizacji, przy czym tylko w przypadku umowy nr 99/19 z dnia 01.02.2019 r. przekazanie do utylizacji potwierdza stosowny dokument. Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Muzeum na zdeponowane w magazynach elementy powystawowe składały się m.in.: gabloty, oświetlenie, pufy, makiety, stojaki z plexy, blacha, mikroskopy, krzesła, kłosze, metalowe elementy konstrukcyjne, postumenty, ścianki scenograficzne.

Muzeum nie posiada jednak dokumentów potwierdzających jakie elementy i w jakiej ilości zostały przekazane do magazynów, a jakie podlegały utylizacji. Ponadto brak jest dokumentacji wskazującej na podejmowanie działań zmierzających do racjonalnego rozdysponowania elementów powystawowych, w tym do uzyskania ewentualnych przychodów z mienia pozostającego po wystawach.

Materiały powystawowe deponowane w magazynach nie objęte są ewidencją księgową.

Prowadzenie kartotek ilościowo-wartościowych do konta zespołu 3 „Materiały” wynika z §4 zakładowego planu kont stanowiącego załącznik nr 2 do Zarządzenia Dyrektora Nr 40/2015 z dnia 13.04.2015 r. Według opisu planu kont w MŚ w Katowicach do ewidencji przychodów I stanu zapasów materiałów służących działalności kulturalnej służą konta zespołu 3 „Materiały i towary”.

Powyższe wskazuje także na naruszenie art. 69 ustawy o finansach publicznych poprzez brak zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej przez kierownika jednostki. Zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki.

Zgodnie z art. 68 ust. 2 pkt 1 i 4 ww. ustawy celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności:

1) zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi;

2) skuteczności i efektywności działania;

3) wiarygodności sprawozdań;

4) ochrony zasobów;

5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania;

6) efektywności i skuteczności przepływu informacji;

7) zarządzania ryzykiem.

V. Wnioski z przeprowadzonych czynności doradczych przez Wydział Audytu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, wskazujący na brak należytej kontroli zarządczej.

Zamoumi zamano

Dyrektor
Departamentu Audytu
Robert Ujka
Robert Ujka